

Uchwała nr XV/45/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 17 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Stoszowice przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej Gminy Stoszowice na rok 2026

Na podstawie art. 13 pkt 12 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
- 2) Danuta Frydlewicz-Pierucka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Stoszowice przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej Gminy Stoszowice na rok 2026.

Uzasadnienie

Na mocy art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Skład Orzekający, oceniając przekazany Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu, zgodnie z art. 230 ust. 9 u.f.p. w formie dokumentu elektronicznego, projekt uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Stoszowice, stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej opracowano na lata 2026–2041. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza długu, która została opracowana dla całego okresu jego spłaty.
2. Prognozowane w 2026 r. dochody, wydatki, przychody i rozchody budżetu są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok.
3. W całym okresie objętym prognozą zachowano wymóg równoważenia budżetu w części bieżącej, o którym mowa w art. 242 u.f.p. W 2026 r. różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi jest wielkością ujemną i wynosi 2.083.23,77 zł. Przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p., zaplanowano w kwocie 10.845.965,76 zł. w latach 2027–2041 prognozowane dochody bieżące przewyższają wydatki bieżące.
4. Przewidywana wg projektu kwota długu na koniec 2026 r. wynosi 21.395.000 zł. W latach 2027–2029 wzrośnie do kwoty 23.069.000 zł. W 2026 r. zaplanowano deficyt budżetu oraz przychody pochodzące ze środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p. W latach 2027–2029 prognozuje się deficyty budżetu i przychody pochodzące z kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych w łącznej kwocie 9.990.000 zł. Począwszy od 2030 r. zaplanowano nadwyżki budżetu w wielkościach równych rozchodom.

5. W 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., wynosi 6,16%, a dopuszczalny wskaźnik spłaty zadłużenia Gminy 19,33% (z uwzględnieniem planu na III kw. 2025 r.). również w kolejnych latach objętych prognozą (2027–2041) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Należy przy tym zauważyć, że w 2032 r. relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p. (różnica między wartościami wskaźników wynosi 0,12 p.p.), a zachowanie przez Gminę relacji w tym roku uwarunkowane jest możliwością zastosowania wyłączeń ustawowych.
6. Zamiar realizacji w 2026 r. ujemnego wyniku operacyjnego (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) na poziomie 2,1 mln zł, będzie miał wpływ na obniżenie zdolności spłaty zobowiązań w kolejnych latach. Obniżenie zdolności spłaty w sytuacji zaciągania w latach 2027–2029 nowych zobowiązań dłużnych w kwocie łącznie 9.990.000 zł i związanego z tym wzrostu zadłużenia niekorzystnie wpływa na poziom ustawowych relacji. W okresie spłaty długu o możliwości utrzymania relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zadecyduje realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności wykonanie wyniku operacyjnego (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) oraz możliwość zastosowania ustawowych wyłączeń w przewidywanej wysokości. Założono, że w latach 2027–2041 nadwyżki operacyjne będą kształtowały się na poziomie od 1,1 mln zł do 4,3 mln zł. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.
7. Ponadto:
 - w wieloletniej prognozie finansowej (załącznik nr 1) w wierszu „Wykonanie 2025” nie wypełniono pozycji 2.1 dotyczącej przewidywanego wykonania wydatków bieżących (wykazano 0 zł) — w związku z tym wykazane dane przewidywanego wykonania 2025 r., w tym m.in. wyniku budżetu (poz. 3) w kwocie nadwyżki 26.504.084,13 zł, wyniku operacyjnego (poz. 7.1) w kwocie nadwyżki 38.837.35487 zł czy wskaźnika jednorocznego (poz. 8.2) na poziomie 136,41% są znacznie zawyżone i nierealistyczne; relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków bieżących na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., dla lat 2027–2032, wyliczana w oparciu m.in. o prognozowane wykonanie budżetu 2025 r., została zatem określona na poziomie nierealistycznych wartości, zwraca się uwagę na potrzebę urealnienia danych przewidywanego wykonania 2025 r.;
 - w porównaniu do roku 2026 w roku 2027 przewiduje się obniżenie wydatków bieżących o 6 mln zł (15,1%), w tym wydatków na wynagrodzenia o 0,8 mln zł (5,7%); powyższe ma wpływ na planowany wynik operacyjny w 2027 r., w objaśnieniach przyjętych wartości w wieloletniej prognozie finansowej nie odniesiono się do przyjętych założeń obniżenia ww. wydatków;
 - limit zobowiązań dla ujętych w załączniku nr 2 do projektu uchwały przedsięwzięć w poz. 1.1.1.3, 1.1.1.4, 1.1.2.1, 1.1.2.2, 1.1.2.4, 1.3.1.1 i 1.3.2.3 przewyższają sumy limitów wydatków przewidzianych dla tego przedsięwzięcia; zgodnie z art. 226 ust. 3 pkt 4 i 5 u.f.p. w załączniku do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej określa się odrębnie dla każdego przedsięwzięcia limit wydatków w poszczególnych latach i limit zobowiązań; limit zobowiązań jest powiązany wyłącznie z przedsięwzięciem i wydatkami na nie planowanymi; w związku z powyższym limit zobowiązań ustalony dla konkretnego przedsięwzięcia nie może przewyższać sumy wydatków dla tego przedsięwzięcia;
 - w latach 2030–2045 nie wypełniono poz. 3.1 „Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych”;

- dla przedsięwzięć ujętych w załączniku nr 2 do projektu uchwały w poz. 1.1.2.6, 1.3.2.4 i 1.3.2.5 łączne nakłady finansowe określono w kwocie wydatków na 2026;
- ujęte w załączniku nr 2 do projektu uchwały w poz. 1.1.2.4 limit wydatków w 2026 r. określono w kwocie 7.177.135,81 zł, natomiast w załączniku nr 3 do projektu uchwały budżetowej na 2026 rok zaplanowano na to zadanie wydatki w kwocie 7.297.492,21 zł;
- w objaśnieniach (tabela s. 15) wykazano spłaty w tym podlegające ustawowym wyłączeniom, od pożyczki planowanej na 2026 rok na Budowę kolei gondolowej, gdy w projekcie budżetu na 2026 nie zaplanowano przychodów z tytułu zaciągania zobowiązań dłużnych;
- należy przeanalizować objaśnienia przyjętych wartości w wieloletniej prognozie finansowej, w wielu miejscach nie zaktualizowano danych i zamiast wskazania roku „2026” jest rok „2025”, np. „Wydatki majątkowe w 2025 roku”, „Wynik budżetu w 2025 roku”, „Przychody budżetu w 2025 roku”, podobnie w części opisującej wydatki bieżące i majątkowe na programy projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.

Wydając opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wydatków.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka